

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za ¼ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 22. sušca 1889.

List 12.

Iz zlatomašne okrožnice papeža Leona XIII.

(Dalje.)

Zadnji oddélek se je končal s tem, da tisti dosežejo naj višo stopinjo hrabrosti, kateri so nasprotna nagnjenja tako popolnoma podvergli, da je njih življenje na zemlji tako rekoč podobno svetnikom v nebesih. Že starodavni modrijani, pravi dalje, so učili, da je vsak človek dolžan krotiti svoje strasti. To je res težavno opravilo; je pa tudi plačilo toliko večje. Najprvo pridejo njegove moči v lep mir: človek se bliža nekdanjemu stanu pred grehom, in doseže pravo svobodo. In kaj bi bilo od človeštva sploh pričakovati, ako bi vsak sam sebe ne krotil? Ne more biti brez tega človek dobrotljiv, ne usmiljen, ne zderžljiv, ako ne zna sam sebe zatajati.

Zdi se tudi, da je vsekako v božjem sklepu vtemeljeno, da ni rešitve za človeka brez boja in bolečine. Resnično, če je Bog človeški rod oprostil krivde in mu odpustil grehe, storil je to pod pogojem, da je njegov Edinorojeni preterpel Bogu dolžne pravične kazni. In ako ravno bi bil Jezus Kr. tudi na drug način božji pravici lahko zadostil, hotel je vendar rajši zadostiti z največjimi mukami in darovanjem svojega življenja. In tako je dal svojim učencem in naslednikom s svojo kervjo poterjeno zapoved, da naj bo njih življenje veden boj s hudobijami pravij in časa. Kaj je apostole navdalo z nepremagljivim pogumom, da so svet poučevali v resnici, kaj je neštevilne mučence krepilo pri kervavem pričevanju kerščanske vere, če ne omenjenemu zakonu brez strahú poslušni duh? Isto pot so hodili vsi oni, ki so si kerščansko življenje in krepost izvolili za svoj del, in to pot moramo

hoditi tudi mi, če hočemo skerbeti za svojo rešitev, za rešitev posameznih in vseh.

Tako mora vsak, kedor hoče čez viharne poželenje pridobiti nadvlado, možato braniti se zoper zapeljivosti, mehkužnosti: in ker se pogosto pri vživanji bogastva kaže prevzetna baharija, obožiti se mora duh zoper zapeljivosti bogastva, da hrepenceč po tako zvanih dobrotah, ki ga ne morejo nasititi in kmalu razpadejo, ne izgubi večnega zaklada v nebesih. Žal, da so tudi predsodki in slabi zgledi dobili tako močan vpliv na omehkuženje značajev, da se premnogi skoraj sramujejo kerščanskega imena in življenja: to je znamenje ali globoke spridenosti ali lene malomarnosti. Oboje je tako zaveržljivo, da ni nobenega večjega zla za človeka. Kje bi se namreč še mogla najti rešitev, kakšno upanje bi moglo ostati ljudem, če se branijo stanovitno in očitno živeti po evangeljskih zapovedih? Splošno tožijo, našemu času primanjkuje verlih moč. Pokličite nazaj kerščanske nravi, potem se tudi zopet pokažejo resnobni in stanovitni duhovi. Vendar pa tako težkim in raznoverstnim dolžnostim krepost človekova sama ni kos. Kakor rabi telo za hrano vsakdanji kruh, tako potrebuje duša, da se pokrepča za čednost, živcev in moči z božjimi sredstvi. Zato potrebuje oni splošni zakon življenja, ki je, kakor rečeno, vedni boj, molitve kot potrebnega sredstva, kajti pobožna molitve dvigne se, kakor tako resnično in lepo pravi Avguštín, nad svetovne prostore in kliče usmiljenje božje z nebes. Zoper viharje vzbujajočih se strasti, zoper zalezovanja hudobnih duhov moramo po božjem izreku: „Molite, da v skušnjavo ne padete!“¹⁾ prositi nebeske pomoči in

¹⁾ Mat. XXVI. 41. — ²⁾ Luk. VI. 12. — ³⁾ Luk. XXII. 42.

podpore, da se ne preváramo. Toliko nujniše je to, če hočemo tudi za srečo drugih vspešno delovati. Kristus Gospod, edinorojeni Sin Božji, vir vseh milosti in čednosti, pokazal je to, kar je veleval, najprej s svojim zgledom: „Prenočil je v molitvi božji“²⁾, in malo predno se je daroval, „je dalje molil“³⁾.
(Dalje nasl.)

Voltér (Voltaire) in nasledki njegovih nauk na Francoskem.

Čez deset let bode preteklo dvestoletje, odkar se je v Pariški okolici rodil mož, ki je tako zelo vplival na razvoj francoskega naroda in evropskih narodov sploh, mož, ki je provzročil toliko zlega svetu: to je, Voltér. Bog je dal mladenču lepih darov, lahko bi bil z njimi mnogo koristil človeštvu: ali porabil jih je v pogubo lastnemu narodu in drugim narodom evropskim. Poslali so stariši nadarjenega mladenča v kolegij Ljudovika Velikega. Naglo je napredoval ondi mladi Voltér. Prišel je desetletni deček v kolegij, reven in nedolžen, v kolegij, katerega so oskerbovali pošteni očetje Jezuiti, ki so se za mladega Voltéra še posebno zanimali. Kako to, bi kdo prašal, da je ta nedolžni deček mogel postati pozneje brezvérec, da je očitno zaničeval kerščanstvo in strastno zagovarjal poganstvo? So li mladega Voltéra zapeljale slabe knjige ali slaba družina? Pa tega pač ne moremo misliti, da bi v strogem jezuitskem kolegiju mogle take stvari ga zapeljati. Ali ni najtreznejše misliti, da se je njegova vera in njegova nedolžnost razbila ob ravnotisti pečini, ob kateri sta zgubila svoje dobro prepričanje sv. Avguštin, in veliki Napoleon?

Našemu vprašanju pa odgovori najbolje Voltérovo vse življenje. Jaz sam si vir svoje vednostne odgoje: nisem odgojen v Parizu, v kolegiji Ljudovika V., niso me odgojevali jezuiti; odgojevali so me v Rimu in v Atenah Salustij, Ciceron, Virgilij, Ovid, Horacij, Anaksagora: moji učitelji so bili poganski pisatelji. Prav tako govori Voltér, kakor je govoril sv. Avguštin: študiral sem Virgilija, ter sem zgubil nedolžnost že v mladih letih: in Napoleon: ker sem živel v sredi med Gerki in Rimljani in v sredi njihovih tisočev bogov, sem zgubil vero in to že zelo zgodaj, že v svojem 13. letu. Opravičeno sodijo tedaj odlični možje in učenjaki, da so bile Voltéru ravno klasične študije v pogubo. Prepridno se je pečal s starim vekom ter serkal s poganskimi nazori starih narodov sovraštvo do kerščanstva. Zapazili so njegovi učitelji napčno pot, po kateri jo je

krenil mladi Voltér, ter so ga hoteli zopet vterditi v vzvišenih kerščanskih resnicah. Pa prepozno! Voltér je bil zgubljen. Že v svojem dvanajstem letu je začel kovati sramotivne kitice, katere je pozneje v življenji zverševal v obširnih, debelih knjigah. Prav tedaj mu je prerokoval P. Lejay, da bode on zastavonosec ter krošnjár nevercev. Z nevero se je pa vselilo v njegovo serce tudi merzenje do čednosti in do vsega blazega. Zapustil je kolegijo Ljudovika V. mladenič, čegar duša je bila polna sovraštva do kerščanstva, čegar serce pa se je ogrevalo vedno za poganstvo; njegovo življenje je 60leten hud boj proti kerščanstvu, katero mu je bilo preklicano, „infamno“, boj proti sveti veri, dógmi in moráli; to je Voltér v svojih filozofičnih delih, v svojih pesmih in spisih.

Da mu je bilo serce prazno vsake dobre čuti, nam kaže njegov značaj. Neusmiljen in brezserčen je bil proti revnim in siromakom. Dajal jim je na posodbo denar, katerega je skupil za svoje umazane knjige, potem jih pa derl ter jim nalagal oderuške obresti. Neusmiljen človek pa je zgubljen, taki se težko spreoberne. Ni je bilo v njegovem sercu prave iskricice usmiljenja in ljubezni do bližnjega, dasi je imel ime „bratovstvo“ vedno na jeziku. S takim ravnanjem si je pridobil velikansko premoženje, cela rajda hiš, gradov, posestev, in vendar je večkrat tožil, da nima nič, prav kakor delajo umazani skopuhi. Zaničeval je človeštvo, in temu se tudi ni čuditi; saj je sodil, da je edini razloček med človekom in živaljo, da ima človek um, žival pa nagon, instinkt.

Ali ko je človeštvo zaničeval, je imel vendar nesramno lastnijo, hvaliti visoke osebe in se jim prilizovati: tako kralje in cesarje, naj so bili tudi samosilniki in zatiravci svojih narodov, ali polni drugih pregréh: kadil je s kadihom, z najponiževalnejšim hvalisanjem Katarino, nenravno carico; samosilni pruski kralj Friderik II je bil njegov bog, za katerega mu nikdar ni bilo dovelj hvale. Pa vedel je dobro, zakaj da je tako delal: iskal je pri tem le lastnega dobička in si je tako pridobil priložnost sedati za bogato obložene mize na dvorih odličnih knezov: bilo mu je največje veselje, skerbeti za pojedine ter si polniti želodec. — In taki mož, s tako malovrednimi lastnostmi, je v kratkem prepregel s svojimi pogubnimi nazori vso Francosko. Pisal je na kupe knjig, katerih načelo je bilo, napadati vero ter hujskati državno oblast, da naj slabi moč kerščanstva.

Kaj da je bil njegov namen pri tem, nam je povedal kaj odkritoserčno sam: Sit sem sli-

šati, je rekel nekega dne, da je zadostovalo 12 móž za začetek kerščanstva; veseli me pa dokazati, da zadostuje eden, kerščanstvo razrušiti. In ta svoj namen je skušal tudi spolniti z vsemi svojimi močmi. V svojih knjigah je smešil Boga, sramotil vero, gerdil nebo, pekel in večnost, blatil je vse, kar je svetega in le v nekotiki dotiki z blažilnim verskim čustvom. Bog je v njegovih očeh le prazna beseda, nebo neka bajka, pekel izmišljotina duhovnikov, duša izrastek prenapetega vérskega mišljenja, čednost mu je nespamet. *) Svoje lažnjive nazore je razširjal po svojih knjigah, po katerih so v njegovem času hlastno segali najpervo izobraženejši, potem pa tudi navadno ljudstvo, ter so jih prebirali s pravo nasladnostjo. In kaj je bilo temu nasledek? Tisoči in zopet tisoči izmed zobrazenih in kmalu pa to tudi veliko ljudstva je izgubilo blažilno vero; z vero so zaterli tudi vest ter se niso brigali več za verske zadeve; posnemali so svojega lažnjivega preroka, ter gerdili po njegovem vzgledu vse, kar je pametnemu človeku svetega, ter so zabredli slednjič v največje pregrehe in hudobije, ker jim je izginila iz sere vera, edini varh čednostnega, dobrega življenja. Da, prišlo je celo tako daleč, da so si ljudje šteli najhujše pregrehe v čast. Tako se je Voltér čutil zadovoljnega s svojim delovanjem, ker pasla se je njegova častilakomnost in poželenje po dobičku in bogastvu. Ostrupil je s svojimi pogubonosnimi deli vse družbinstvo; kar je bilo še dobrega na družbinstvu, to je okužila Voltérova šola. Tej je bilo sploh načelo, tajiti verske resnice in vsako pozitivno vero; učila je ta šola sovraštvo do kraljestva ter hvalisala politični umor kraljev.

Iz družega vira bodi tukaj še nekoliko pristavljenega. Zarad nesramnosti in ostudnega zabavljanja je bil ta zaverženi človek parkrat celo iz dežele pregnan in se je klatil po tujih krajih; povsod se je hlinil pri velikaših. S Friderikom II pruskim je dopisoval, ko je bil le-ta še prestolonaslednik. Da je v Parizu Bastili (ječí) odšel, je pobegnil k omenjenemu kralju v Berlin. Čast in mast — vsega je tudi tam imel v obilnosti, bival celo Friderikov tovariš pri kraljevi mizi in njegov učenik za „filozofijo.“ Pa tudi ta slava je bila kratka. Kralj se je naveličal njegovih brezbožnih neslanosti in raznih zabavljanj, in Voltér je moral tudi iz Berlina pete odnesti. Hvaležnost pa je pri odhodu tudi skazal svojemu kronanemu dobrotniku s tem, da mu je unesel zbirko njegovih poezij. To je bil res pravi „filozof“! Silo

razdražen zarad tolike nesramnosti je kralj poslal za njim pruskega majorja, ki ga je v Franko-brodu dotekel, mu odvzel odliko „komornika pruskega“ in mu na kraljevo povelje ukazal naštetí zasluženó število batin, za kar je moral Voltér dati še pobotnico in imel ga je pruski resident dotlej zapertega, da so ukradeni papirji v Berlin dospeli.

Kakor pa ga ni tako gerdega in zaveržene- nega človeka, da bi ne imel tudi svojih prijateljev, lizunov in častivcev, tako si je Voltér s svojimi zvijačnimi in zabavljivimi spisi pridobil mnogo občudovalcev in tovaršev. Ti so se tako dolgo plazili pri kralju Ljudoviku XVI, da se je zakleti verski sovražnik in skaza čednega življenja l. 1778 smel v Pariz verniti, kamor je prišel v silnem zmagoslaviji. Kjer koli se je kaj pokazal, so derli skupaj njegovi častivci, ki jih je pridobil s svojimi kužljivimi spisi. Prismodarija je dosegla toliko stopnjo, da so konje poljubovali, kateri so ga peljali v kazališče, kjer so ga prav po pogansko pobožili ali za svojega malika razklicali. Pri vstopu v kazališče so ga priderževali, da so se njegove suknje dotikali, ob njo rate dergnili, pukali dlako iz njegove šavbe (kožuha), da bi imeli od njega „svetinje.“ V kazališču so kronali njegovo podobo, francoska prenapetost se je tako užgala, da so pred brezbožnim zanikarnežem na kolena padali in mu noge poljubovali. Tudi framasoni so poslali k njemu deputacijo 40 poslancev in so si v čast šteli, da je podpisal njih pravila in se zapisal v njihovo kertovsko družbo.

Tega pa je bilo tudi nezmerni prizanašljivosti božji že preveč: dognal je s svojimi ostudnostmi do verhunca. Napadati ga je jela bolezen, s ktere ni več okreval... Kazalo se je, kakor bi se povračal k veri, katero je vse žive dni psoval, gerdil in zaničeval. Poklicel je čast. g. Gauthier-a, opravil je pred njim dolgo spoved; tudi je pričó čast. g. Mignet-a in markiz-a de Vicilleville-a dal spričevanje, spravljeno pri notarju Mignet-u, v tem pomenu, da „umerje v naročju katoliške Cerkve.“ Toda njegovim zakletim tovaršem je bilo to ponižanje preveč. Abé Gauthier je bil omenjeno spričevanje nesel župniku sv. Sulpicija, in nadškofu; ko se je pa vračal z odgovorom k bolniku, tovarši Volterovi niso le samo Gauthier-u, ampak tudi vsakemu drugemu duhovnu zabranili vsak pristop k bolniku. Voltér tedaj je 30. maja 1774, v 84. letu svojega življenja, dušo izdihnil. In kako? Pisavec pravi: v tolikem obupanju in steklem divjanji, kakor zagotavljata zdravnik Tronchin in maršal de Richelieu, da nikoli nista kaj tacega videla.

*) Se vé, kadar ga je kaj hudega napadlo, je drugač mislil in delal. Tako se je enkrat v bolezní dal previditi, potem pa je nadaljeval svoje ostudnosti, zato na zadnje ni imel več te sreče, da bi umrl s tolažbo sv. vere.

Tronchin pravi, da je umerl med zvijanem obupanja in kričem: Od Boga in od ljudi sem zapuščen! Nekteri, ki bolj ali manj obširno popisujejo to grozno dogodbo, so nekoliko različni v poročilih: vse pa je žalostno in strašno, kar je o tem pisano.

Naj tukaj omenim, kako gerdi in neusmiljeni so tisti ljudje, velikrat domači sami, kateri v boleznih ne pustijo duhovna k bolniku, češ, se bo prestrašil itd. Taki niso usmiljeni, ampak trinogi: bojé se, da bi bolnika utegnili ostrašiti, če mu spovednika napovedó, — ne bojé se pa bolnika večnemu ognju izročiti! Smili se tem ljudém telo, ne smili se jim pa bolnikova duša, ki zdaj — zdaj gre pred sodbo! O grozen odgovor pred večnim Sodnikom za take lažnjive milovalce, ki od bolnika odvrčajo naj slajše tolažiló, naj boljšega zdravnika! Po vsem tem so pa zmožni svetu še lagati v mertvaških listih; da je ta in ta umerl „z verskimi tolažili — mit den Tröstungen der Religion...“ S kakošnimi „tolažili“ boš pa ti umerl, ako si tako delal z dušo svojega bližnjega — morebiti najbolj dražega?

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Jud uči papeža, brezverci škofo, šterkovci učitelja.) (Konec.) Mladina v šoli. Neumiti, nepočesani, obleka, čevlji — vse — nesnažno. Tako prihaja del naše mladine v šolo. Tukaj sanjarijo o tem, kar so doživeli, kar se jim je pripetilo po poti v šolo ali iz šole; — ne motijo sicer učitelja, pa tudi zahtevajo, da naj on nje pri miru pustí, naj se za nje ne pečá, sploh, naj ne praša za nje pri uku. Če se učitelj v to ne podá, se jim zakadí in pričnó nagajati.

Odzdaj kljubovaje uk motijo; glasno govoré, neprevidoma zakričé: „J. J. me ne pustí pri mirú!“ kihajo ali kašljajo tako osorno, da se vsa šola glasno zakrohóta, z nogami škrabajo, praskajo z rokami po klopi, sujejo soseda, in tako gre dalje z daljšimi ali krajšimi prenehljaji.

Kadar je pisanje, se jim pogreša pero ali štíleček — in beró ali pa čekajo; če vse imajo, kar je k pisanju potrebno, se pa štulijo, da jih glava bolí, in vendar le ne pišejo. Ako je branje, nimajo dotične knjige. Bukev sploh ne nosijo radi v šolo... Naloge pogosto dolžni ostajajo; ako pa jih prinesó, so tako pristudljivo nečedne, da je stermeti, kako si derznejo tako delo učitelju oddati. Te naloge napravijo tak vtis, kakor bi si bil učenec vse prizadel, da pokaže, kako se res noče nič učiti. Pred ukom in o prenehljajih ti pobi ropočejo brez vsacega spoštovanja. Ako učitelj poslednjič resnobno posvari, takrat tem paglavcem visoko grebén zraste; spusté se z njim v prepir in ako ne mara spopasti se s takim nesramnežem, mu ne kaže družega kakor odjenjati, mirno

vse pustiti in se vesti, kakor bi se nič ne bilo dogodilo.

Vsi ti slučaji, pravi dunajski učitelj, so resnični dogodki, in pa dogodki, ki se vsak dan ponavljajo po naših šolah, dogodki, iz katerih se za gotovo kaže, da del naše ljudske šolske mladine pred šolo in pred učiteljem naj manjšega spoštovanja nima, da šolskemu redu le kljubuje in ga zaničuje, da ne kaže nič veselja za nauk, nič pridnosti, nobenega občutka za red... Kdo si bo derznil še terditi, da del naše mladine ni obdivjan, surov? —

Iz take mladine tedaj prihaja naraščaj tistih mladih dunajskih kardél, ki so s 12., 14., 16. letom že zreli tatovi, velikrat celo roparji, tolovaji, morivci, da molčimo o drugih pregrehah. Ali ni tedaj potreba, da se disciplina v šolah poojstri, pred vsem pa, da se kerščanskemu nauku veči vpliv oskerbí, ob kratkem, da se šola zopet izroči svoji materi, materi Cerkvi.

Omenjeni liberalni g. učitelj je zakernil tudi na ugovore in pravi med drugim:

„Pa že slišim: „Prav imate, naša mladina ni taka, kakor bi morala biti, pa le tiho, ne tako glasno, ne smé se vse na véliki zvon obesiti; zakaj šola ima sovražnikov dosti!“ — „Zahteva se od teh, ki napake vedó, da naj molčé, še celo, naj očitno nasprotno terdijo, da naj glasno pripovedujejo, naša mladina je pridna. Celó ugovarjajo, da mladina tudi poprej ni bila bolja...“ Na to gospod učitelj našteva velik razloček med prej in zdaj, kar pa je odveč dokazovati, ker djanja z Dunaja, ki jih časniki vsak dan naznanjajo, zadosti kažejo, da je zdaj brez primére huje, kot je bilo poprej.

G. učitelj sam pravi k sklepu: Tako je; kdor drugač popisuje, on resnico kazí... Bodemo mar tako obdivjačenje mladine gladili ali celo zakrivali?... Tega nikarte; ako napake lepšate in tajite, dajete nasprotnikom vedno priliko, da šolo napadajo in s tem kažete, da vam ni za blagor šole, ampak le za gospostvo v nji.

Vidi se tedaj, da ta g. dunajski učitelj čisto dobro spozná napake sedanje šole, tudi kliče, da naj se napake odpravijo; vendar do tega spoznanja še ni dospél, da bi spoznal in priznal, da le sv. Cerkev, kateri je Bog mladino z odgojo izročil, ima tudi pomočke in sicer le sama zdatne pomočke za odpravo napák in za dobro odgojo.

Iz Marija-Zvezde v Bosni nam milostni gospod opat P. Bonaventura naznanjajo prav veselih in važnih zadév. Pismo od 15. t. m. pravi:

S priserčno zahvalo poterjam, da sem prejel poslanih 40 gld. Ss. maše (posebej za ta red odločene) se bodo vestno opravile. Bog plačaj...

Veseli me, da Vam morem naznaniti, da prihodnji torek, v praznik sv. Jožefa, bojo trije naših patrov prejeli sv. mašniško posvečenje, in 21., kakor v praznik našega očaka sv. Benedikta, bodo obhajali vsak svojo novo mašo. Naj smem Vam te nove sadice priporočiti v molitev.

Tudi se počastim Vam povedati, da naméramo našo sirotišnico znatno razširiti, da bodemo mogli prav veliko sirot sprejemati, ker dan na dan je večé pritiskanje za sprejemanje. Poslopje je že pod streho, toda veliko, prav veliko je treba še za pobišje, da kako stotino otrók preživimo, oblačimo ter vzder-

žujemo; — od kod kruha, od kod denara? Zato bom Vam prav hvaležen, ako našo malo napravo zopet enkrat prav gorko priporočite v „Danici.“

Še Vam veselo naznanjam, da naša samostanska družina se množi dan na dan; pri 140 nas je, ter moramo resno misliti na kako novo vstanovo. Že sta nam na ponudbo dva kraja: v Sveti deželi ob jezeru Genezareškem in v Skadaru (Scutari) v Albaniji. Ni še določeno, kaj bomo izvolili. (Oba kraja sta zelo znamenita in potrebna dušne in telesne obdelave; Skadar je večji, v gornji Albaniji, s kacicami 30.000 prebivalcev raznih narodov, najberže tudi Slovenci vmés. Genezareške okrajine so tudi obdelave zelo potrebne; prebivalci so največ judje in mohamedani, malo osób katoliških; v Tiberiji frančiskanski samostan.)

Tudi v naši cerkvi je mnogo narejenega, nove klopi v koru za redovnike, novi oltarji itd.

Iz Bulgarije. mesca marcija 1889. Znan je menda občinstvu razpor cerkveni, ki je zavrel v teh straneh pred malo mesci. Nekteri ortodoksni metropolit, to je gerško-razkolni višji škofje, so se branili moliti po cerkvah za verlega kneza Ferdinanda, in to pod pretvezo, da je on katoličan in prijatelj katoličanom. — Verjetno je bilo to ena iz tolikih poskušanj od strani Rusije, da bi odpravila izvrstnega kneza, ki je v kratkih dvajset mescih, odkar je med nami, storil že toliko dobrega bulgarskemu narodu in nadaljuje s svojimi velikodušnimi dobrotljivostmi do vsih potrebnih, brez razločka narodnosti in vére.

Ali kaj vendar hoče ta Rusija s svojimi neprenehljivimi lisičnostmi (intrigami) v ubogi Bulgariji? Ali jo hoče posesti? Toda čemu ta prihlinjena dobrot, rešiti jo turškega jarma, da jo verže pod lastni svoj jarem, ki je vse hujši in bolj neprenašljiv? Hoče mar Rusija res pravo dobro Bulgarom? Če je to, naj jih pustí živeti v miru, naj poterdi kneza, ki si ga je narod enodušno izvolil, naj si prizadene, da ga priznajo tudi druge velike vlade, kar ji gotovo ne bode težavno. Potem še le se bo Rusija mogla imenovati prava dobrotnica Bulgarov, in pridobiti si njih serčno hvaležnost.

In kaj bi si človek mislil o teh (razkolnih) metropolitih, ki zamenjujejo nadškofovsko pastirnico s politiko in se dajejo za orodje nevrednih kovarstev zoper deželno glavo, ker so tako v nasprotju s tem, kar sv. evangelij zapoveduje slehernemu podložnemu?

Meni se zdi, da bulgarska razkolna cerkev nima več daleč do svojega konca, in ta se bode pač pospešil z razporom, ki je vstal med razkolnim duhovstvom samim, ktereга en del derži s knezom, in drugi rogovili zoper njega. — Pa če se ta stvar tudi le poveršno pogleda, bulgarska razkolna cerkev, kakor taka, nima več pravice za obstanek.

Ozrímó se na vérsko stran. — Bulgarski narod je bil spreobrnjen h kerščanstvu po ss. Cirilu in Metodu, in po rimo-katoliških mašnikih, ki jih je bil papež sv. Nikolaj I poslal v Bulgarijo na prošnje bulgarskega kralja Boris-a ali Bogorisa (Bogorič?). Focij, človek nesrečnega spomina, takrat patrijarh v Carigradu, se je na vse kriplje péhal, da bi si podvergel bulgarsko cerkev, in to zoper glasno prepoved rimskih papežev, ki so jo cenili kakor neposredoma podverženo Rimu.

Fociju se je poneslo v mrežo dobiti uboge Bulgare in le sami vedó, koliko so terpeli pod železnim

jarmom razkolnikov greških mnoga leta. Večkrat so bulgarski kralji, utrjeni pod takim jarmom, skušali verniti se k Rimu. Kaloján in drugi bulgarski kralji so celo kraljevo krono sprejeli od papeža. Rim je sprejel odpoved nadškofa Ternovskega (Tirnavá) in imenoval ga je papež primaza (pervaka) v Bulgariji. Vendar Greki so si zopet pridobili nadgospostvo; le malo lét je, kar se je Bulgarom posrečilo otresti težki jarem in ločiti se od gerško-razkolne cerkve, ki se po krivici imenuje „ortodoksna“, to je, pravoslavna. (Dobili so namreč Bulgari svojega eksarha, ali djál bi, nekacega domačega razkolnega papeža.)

In zdaj — kaj jim je storiti? Po vsi pameti ne družega, kakor verniti se v naročje svoje prve matere, katoliške Cerkve.

Tako osamotarjeni ne morejo obstati. Dve veliki kerščanski cerkvi ste (pa le ena je katoliška ter prava), ki si prilastujete pervaštvo in resnico! Katoliška rimska Cerkev pervaštvo zahteva po vsi pravici. Greška cerkev, tako imenovana pravoslavna, ga zahteva po krivici. V eni teh dveh cerkev tedaj se je Bulgarom zediniti. Tako osamotarjeni niso nikaka cerkev, temuč narodna svojbina (sekta), ki je vstala včeraj, in gotovo ni postavljena od Jezusa Kristusa; tedaj sekta, svojbina, izobčena od patrijarhov gerških, in ločena od papeža katoliškega. Taka cerkev ne more imeti v sebi principa za obstanek. Naslanjati se mora na eno velikih drevés, da bi se opirala na tisto.

K Gerkom se nikoli več ne bo povernila, ima od tega že dosti. Ne ostaja ji po tem takem družega, kakor nasloniti se na katoliško drevo, ki je vedno živo in cveteče, in s katerim je bila zvezana od slavnih bulgarskih očetov. Tam bo našla nepremenjeno resnico, imela bo učeno in pobožno duhovstvo, in pod takim vodstvom bo bulgarski narod, tako dober v svoji podlagi, delal nezmerno napredstvo na poti čednosti in prave olike.

Poglejmo zdaj stvar od politiške strani. — Ni dvomiti, da Bulgari iščejo ohraniti si svobodo, pridobljeno s toliko hrabrostjo in s toliko kervjó. Oprostili so se skoro čisto od otomanske služnosti, in to se je zgodilo z zdatno pomočjo Rusije. Zdaj pa si jih Rusija žuga podjarmiti in usužniti. Ni skoraj dvomiti, kaj da ona namérja; tega je dala že odveč dokazov. In ko Rusija ostaja v tem namenu kot napadnica, je potrebno, da Bulgari storé, kar koli je mogoče za odbivanje vsacega ruskega vpljiva.

Rusija pa kakor močno sredstvo za podjarmljenje Bulgarov rabi vérski živelj. Biskupi in popi so v njenih rokah, in dobivajo od nje denarja. Treba je torej zatirati to mogočno in lisičje rovanje. Pa kako? S preterganjem vsacega verskega občénja z Rusi, in z zedinjenjem bulgarskega naroda s katoliško Cerkvijo.

Katoliško duhovstvo, vse bolj previdno odgójeno, kot je razkolniško, bi ne bilo pristopno nekim rubljem. Mogočen zid bi se povzdignil med eno in drugo državo, Bulgari bi tako neužaljeno ohranili svojo neodvisnost, ktero bi o vsakem slučajnem napadu podpirale katoliške zahodnje vlade, sej vse véže lastna politična korist, jo podpirati in ohraniti.

Da te verste doveršim, bodi si od strani verske, ali politične, smejo se Bulgari vsake koristi nadjati iz svojega zedinjenja s katoliško Cerkvijo; ohraniti

morejo, ako jim je ljubo, obred in liturgijo orientalsko.

Prosimo Boga, da se ta dobri in pogumni narod poverne k veri svojih očetov.

Knez Ferdinand nahaja se zdaj v Filipopolu s slavno svojo materjo kneginjo Klementino. Vsi čutijo korist tacega, nekoličnega pridajšanja ondotnega bivanja. Te velikodušno-radodarne roke obilno sipljejo svojo pomoč in ni je skoro naprave, deželске, šolske, človekoljubne, ki bi ne bila obilno podpirana. Veličanstvi, sin in mati, v tem ko spoštujete z nežno plemenitostjo vsaki obred, se vendar ne sramujete z naj večo točnostjo spolnovati svoje katoliške dolžnosti; pri sv. maši ste ne le v praznike, ampak tudi o raznih delavnikih, veči del v privatni kapeli Nj. ekselence katoliškega nadškofa Mons. Roberta Melini-a. V Sofiji je enako, in ni nevarnosti, da bi knez in mati zamudila praznično sv. mašo, akoravno bi bila stotine kilometrov oddaljena od katoliške cerkve. Katoliški mašnik mora gotovo pričujoč biti, da v praznik pričo Nju prevzvišenosti daruje nekervavo daritev. Prosimo Boga, da Nju ohrani in blagoslovi.

Opazovalec,

ki biva že več lét na bulgarski zemlji

Deset Jožefov, našim Jožefom za god.

Poštejmo Jožefe!

1. S. Jožef Leonisa, spoznovalec iz reda kapucinskega; god 4. sveč. Le-tá je zarad sv. vere od mohamedanov veliko hudega preterpel. Bil je čudodelnik. Papež Benedikt XIV ga je prištel med svetnike.

2. V Antijohiji Jožef dijakon, iz apostoljskih časov; god 15. sveč.

3. Slavni Jožef Arimatejic, plemenit mož, učenc Gospodov, ki je Jezusovo telo, s križa sneto, pokopal v novem, sebi pripravljenem grobu. V novem grobu, to hoče veliko reči; včasih je kdo vse žive dni sebi grob delal; ker bili so grobi iz skale vsekani, in taki grob se ne izseka tako naglo. God 17. sušca.

4. S. Jožef, ženin presv. Marije Device. Njegovo življenje je znano. Po njem je največ naših Jožefov imenovanih. Velik varh je naše dežele in vesoljne sv. Cerkve. Poseben pomočnik za zadnjo uro. God 19. sušca.

5. Jožef mučenik, brat Viktorjev, oba sinova Fotine Samarijanke. Le-ti so v družbi s Sebastijanom vojvodam, Anatolijem, Fotijem, Parasceno, Fotido in Cirijako sestrami, ob enem krono marternikov dosegli. God vsih je 20. sušca.

6. Jožef mašnik, mučenec, ki je smert terpel v Perziji s premnogimi drugimi, in sicer pod kraljem Saporom, ravno veliki teden. Bil je ob glavo djan z Atalijo sestro vred, ob enem je krono prejelo veliko družih duhovnikov in čez dvajset škofov, vsih skupaj okoli 200. Še je bilo več mnihov, svetih devic takrat neusmiljeno pokončanih. God 22. aprila.

7. Blaženi Jožef Pravični. Tega so bili aposteljni postavili v versto z Matijam, da bi eden nju dopolnil število aposteljnov, ko je bil Iškarjot postal izdajavec. Vadljej je zadel Matija, Jožef pa je tudi nadalje kazal, kako res je pravičen, ker je vedno oznanoval sv. evangelij, zelo sveto živel, veliko terpel

od judov za Jezusa in je poslednjič življenje zmagovito sklenil v Judeji. God je 20. mal. serpana.

8. Jožef Tovarš, ki je v Scithopolu v Sveti deželi kot svetnik umerl. God 22. mal. serp.

9. Jožef Kalasanški, spoznovalec, sloveč zarad nedolžnega življenja in čudežev, je veliko delal za lepo odgojo, pobožnost in oliko mladine. Bil je začetnik reda za pobožne šole, ali Pijaristov. God 27. vel. serpana.

10. Jožef Kupertin, spoznovalec iz reda manjših bratov. Papež Klemen XIII ga prištel svetnikom. God 18. kimovca.

Te svete Jožefe ima rimski martirologij. Dajejo nam naj lepše zglede svetega, pravičnega življenja in srečne smerti.

Razgled po svetu.

Amerika. Škof Rupert Seidenbuš, ap. vikar v severni Minnesoti, že delj časa bolehen, se je po privoljenji iz Rima svoji škofovski službi odpovedal. Domá je iz Monakovega na Bavarskem, roj. l. 1830; prišel je v Ameriko l. 1851 in je naslednje leto pristopil v red sv. Benedikta ter je misijonaril v št. pavelski škofiji; l. 1867 je postal opat sv. Janeza v Minnesoti; osem lét pozneje je bil od št. pavelske škofije odločen apostoljski vikarijat severna Minnesota in Seidenbuš je l. 1875 postal škof (in partibus Halia) ter apostoljski vikarij za severno Minnesoto. Takrat je imel v vikarijatu le 40 cerkvá in 25 duhovnov; sedaj šteje 96 cerkvá, 15 kapél in 18 misijonskih štacij, pa 75 duhovnov. Med mnogimi cerkvami, ktere je Seidenbuš zidal v času ne celih 14 lét svojega škofovanja, je tudi prekrasna škofijska stoljnica.

Višji nauki. Št. Ivanska univerza (Collegeville, Minn.), pod vodstvom oo. benediktinov, je naj večje in naj bolje učilišče na sévernem zahodu; kraj krasen in zdrav. Uči se v vsih strokih: tergovstvo, zdravništvo, pravoznanstvo, klasiški uki, bogoslovje. Šolsko leto se prične 7. kim. in sklene se zadnji teden rožnika. Mladenči plačujejo po 20 dolarjev na mesec za hrano, perilo itd. Kacih 200 mladenčev obiskuje šole v Collegeville-u.

Palača iz kruzze. V Pipestonu, Minnesota, namérjajo prihodnjo jesen zidati koruzno palačo. — Kaj pa, če pridejo do nje golobje ali drugi ostropiki? — V amerikske glave šine marsikaj, česar sicer noben človek ne misli. V Šentpavlu so že par lét po zimi naredili velikansko ledeno palačo, da je bilo še fotografijo zanimivo gledati. Niso povedali, če so v nji napravili tudi péč in kuhinjo, ali ne?

V Red-Lake-u, kjer zdaj misijonarijo oo. benediktini, je bilo poslednjo dobo kerščenih 18 Indijanov in 15 zakonov vravnanih.

Na Hovajskih otocih, kjer misijonari prešnji indijanski misijonar č. g. Conrardi, v mestu Kalavao, imenovani misijonar zida novo cerkev za gobove in ima šolo za otroke gobovih staršev, v kateri se dozda 100 otrók podučuje. Tri frančiškanske redovnice so prevzele skerb za deklice gobovih staršev. Vsih gobovih je nekako tisuč. — Liberalci naj se iz tega učijo, kje je prava ljubezen.

Nadškofija Milwaukee ima 180,000 katoliških prebivavcev, 217 mašnikov, 268 cerkev, 20 misijon-skih postaj, 125 farnih šol z 20,000 otroci, 1 duhovsko semenišče, 4 višji šole za moško in 6 za žensko mladino, 5 ubožnic, 1 napravo za ostarele (Altenheim) itd. — Ker je bil 17. t. m. praznik sv. Patricija, naj omenim, da ravno ta dan je bila v Madison-u posvečena nova cerkev temu svetniku na čast.

Rim. Zbor za svete obrede zdaj obravnava, da naj se častivredni Nikolaj Molinari, škof iz kapucinskega reda, prišteje med zveličane. —

Pravijo, da sv. Oče izdelujejo novo encikliko o razméri Vatikana do Italije. Po veliki noči menda se ima proglasiti; merila bode na evropejski kongres.

Vsi kardinali, prelati in konsultori obredne kongregacije so se 12. t. m. pri sv. Očetu posvetovali o čudežih častivrednega Juvenala Ančina, škofa v Solucu; posvetovali so se tudi, če bi se smela med blažene prišteti čast. služabnika Božja Janez Gabriel Perboire in Peter Alojzij Marija Chanel. —

V cerkvi Marije D. dell' Anima je bil 10. t. m. po kardinalu Vanutelli-u posvečen novi škof Linški preč. g. dr. Doppelbauer. Pričujoči so bili med drugimi: Avstr. poročnik pri rimskem Stolu grof Revertera, nadškof Sembratovič, Msr. de Moutel, Msr. Waal, ilirski kapitel sv. Jeronima, in mnogi drugi.

Dunaj. Avstrijski katoliški shod na Dunaju bode obravnaval od 29. aprila do 2. maja. Dotični številni odbor kliče katoličane na ta shod in zanaša se, da vse kraljestva in dežele naše splošne domovine bojo zastopane na tem glavnem shodu, ki bo silno važen, toliko bolj, ker tudi dunajski zedinjeni kristjani so jeli čvrsto ustavljati se judovski in prostomišljarski stranki. Znamenito je, n. pr. da judovsko-liberalna stranka je precej prvi dan pri volitvah v dunajski mestni zbor izmed 17. sedežev zgubila njih 9. Če bo šlo tako dalje, se bo Dunaj hitro povzdignil. Da tudi te zadeve pridejo pri katoliškem shodu na dnevni red, ni dvomiti.

Ekvador. Flores, predsednik ekvadorske, je pisal sv. Očetu papežu in prosil, da naj med indijanskim prebivalstvom ustanovi 4 aposteljske vikarijate, in pravi, da kongres je sklenil, da trije vikarijati bodo dobivali po 30,000, eden pa 15,000 frankov pomoči od države. Sv. Oče so v posebnem pisnu pohvalili predsednika, zbornici in narod zarad veroljubnih misel, in so naznanili, da bojo njihovi prošnji zadostili.

Vzhodnja Afrika. Nemci so zavetnik Boganojo zopet pridobili, veliko arabljanov pobili, njihovega vodja vodnika Bušira pa ranili. Deržavni komisar Wissman je v Egiptu nabral precejšno število črnih vojakov, kakor pišejo. Če bojo le zanesljivi. Naznanilo iz Kaire od 18. t. m. pravi, da je že odšel v Suez, od koder bo s 1300 prostovoljci odrinil v Aden.

Amerika. Novi predsednik zedinjenih severno-amerikanskih deržav, Benjamin Harison, je 4. sušca nastopil svojo službo. V nastopnem govoru je med drugim poudaril: gostoljubnost do naselcev, pa vender previdnost; da ne bodo deželi v breme in nevarnost; bolj opazovati kakor pa mešati se v tujo politiko in v evropejske zadeve ter diplomatske prepire; krajša pota po mokrem med vzhodnjimi in

zahodnjimi obalnji ne smejo nečastnemu evropejski tati vladarstvu v oblast priti; prijaznost z velikimi deržavami se mora ohraniti; odvracati pa se vsaktere evropejske neodvisne naselbe v samosvojnih amerikanskih deržavah; tergovske pravice amerikanske po družih deželah in otocih se morajo braniti, k čemur so potrebna zavetišča in štacije za oglje, kakoršne se še pogrešajo, in to je treba doseči s prijateljskimi pomočki. Mir in pravica bodi značajno znamenje amerikanske diplomacije. V finančnih postavah naj se ne gleda na to, da bi se dobival preostanek; kar pa ostaja, naj se porabi v plačevanje deržavnega dolga. Štiri nove deržave so pristopile k zvezi severno-amerikanskih deržav.

Monakovo. Odpadnik Dollinger k svojemu 90let-nemu godu dobiva mnogotera čestitanja. Svet je bil prismojen in bode. Ne da bi milovali terdovratnega starca in molili za njegovo spregledanje, ga s svojim neumnim poklanjanjem še le poterjujejo v njegovem krivoverstvu in pomagajo razločiti njegovo že tako bližnjo večno osodo! Kako grozna je ta misel! Med voščilci so na pr.: dunajska univerza (ni čuda pri tolikih judih!), ondotna znanska akademija, nemška družba v Solnogradu, luteranska univerza v Berlinu in druge; tudi monakovski rabinar Perles mora med njimi biti, kaj pa da! No, „kanceljparagrafar“ minister Lutz se vé, da tudi, in še več osebnosti tacega škvarta.

Današnji liberalcev, bi bili voljni čestitati „Belijal-belcebuvičev“, da je z Dollingerjem vred že toliko prevzetnežev osleparil, in poslali bi zaupnico v Belamotu, sami da bi pošto vedeli!

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni.

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Žena priporoča svojega zelo zdvijanega moža N. lj. Gospé in sv. Jožefu, da bi ga Bog ukrotil, ter bi se vernil mir v hišo. — Neka zamotana zadeva, ki tiče ubožne, da bi se na prošnje Naše ljube Gospé presv. Serca, sv. Jožefa in Antona Pad. izšla revežem in sirotam v korist in pomoč. Živo bodi priporočeno v molitev. — Zapuščena s štirimi majhnimi otroci, ktere soprog je pred enajstimi mesci zginil, brez vse sledi in brez do sedaj znanega vzroka, da do danes še nihče ne vé, je-li živ, ali je po nesreči kje smert storil, le-ta, se pri-serčno priporoča v bratovsko molitev, v tej veliki nesreči in žalosti, da bi se na priprošnje Naše lj. Gospé presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Antona Pad. in sv. Frančiška Pavlj., če je Božja volja, izvedilo zanj, če je živ ali mertev. S serčnim zaupanjem v Našo lj. Gospo, obljubim uslišano prošnje očitno v „Danici“ naznaniti, in hočem v ta namen tudi med tem časom 9dnevnic opravljati. — Razposajen mladeneč, da bi začel sam sebe zatajevati, se dobro pripravil za veliko-nočno spoved in se poboljšal. — Oseba s svojo hudo bolno hčerko v veliki zadregi za stanovanje se priporoča, da bi se

presv. Serce usmililo na priprošnja bl. Device Marije in sv. Jožefa; v ta namen opravljam 9dnevnice. Uslišanje in zahvala se bo naznanila po „Danici,“ in v „Cvetju.“

Listek za raznoterosti.

V Ljubljani je 14. sušca umerla Jerica Rihar, sestra r skladatelja č. g. Greg. Riharja in mnogoletna šenklavska pevkinja. Sla je v večni pokoj v 75. letu svojega življenja po dolgi mučni bolezni, mnogokrat prevedena s ssv. zakramenti. Bog ji daj večni mir!

Zgodbe sv. pisma za nižje razrede ljudskih šol. S 47 podobami. Iz nemškega dr. Fried. Knechta poslovenil Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru. Z dovolj. Lavant. in Ljublj. Ordinarijata. Nat. v Freiburgu Breis-gavskem, založila Herderjeva založnica. Cena spetih 20, vez. 26 kr. Knjižica v mali osmerki obsega 95 strani in je pisana v lahko umljivi slovenščini. Tisk je prijeten: posebno hvale vredno pa je, da podobe niso spotikljive, kakor jih novotarji radi delajo v škodo mladini namesto v spodbudo in korist. Tudi so podobe v različni in prijazni obliki, da se mladini zadevne dogodbe lahko pojasnujejo. Bodi tedaj novo delce mladini prijazno priporočeno.

Spreobrnjenja. V Milanu je pred malo mesci v katoliško cerkev bila sprejeta hči angleškega generala Satchwell-a. Sv. Oče so ji poslali prelepo bridko martro in apostolski blagoslov.

V Rimu je prestopil v sveto cerkev v pruskem plemstvu dobro znani in priljubljeni baron Frd. pl. Warendorf, kateri se je dolgo časa in jedernato pripravil na ta važni korak. Verh tega je bil konvertit baron Egbert von d. Berg iz Hasije prejel zakrament sv. birne. V naslednji sv. maši sta poslednja bila obhajana.

Dunaj. Kakor judje pred razvalinami jeruzalemskega tempeljna, tako tarna in javka „Neue Freie Presse“ z drugimi judovskimi listi pred judovsko-liberalnim polomom zadnjih dunajskih srenjskih volitev. Ta polom prostomišljaštva se bo razširil z Dunaja naglo po vsem cesarstvu. Hvala Bogu in molitvi Leona XIII, da je do tega prišlo! Dunaj se vzdiguje in z njim cesarstvo!

Po teh srečnih volitvah 18. t. m. je v državnem zboru 19. sušca nasledvala šolska obravnava, pri kateri je princ Liechtenstein imel dolg, nepremagljivo tehten, določen in jasen govor, o katerem „Vaterland“ pravi: „Ta današnji govor kneza Liechtensteina je bil za levico morebiti še hujši udarec, kakor pa večrajšne volitve dunajske sreaje. Predgovornik Fuss in pogovornik Weitlof sta pri tehnosti tega govora skor popolnoma zginila. Dan sv. Jožefa smé se za katoliško konservativno stvar pravi častni dan imenovati. Knez Liechtenstein je ta dan močno pretresel terdnjave zmote in laži, njegov govor je nad vso hvalo slaven in častitljiv. To so čutili levčarji, zato so bili silno osupnjeni in prestrašeni!“

Iz rimskega Martirologija.

4. sušca.

V Vilni in Lituaniji sv. Kazimir kralj, od papeža Leona X prištet med svetnike.

V Rimu sv. Lucij papež in mučenec, ki je bil o prvem preganjanji cesarja Valerijana zarad vere v Kristusa pregnan, potem pa se je po Božji previdnosti zopet povernil. In ko se je veliko boril zoper krivoverce Novacijane, je poslednjič z obglavljenjem dosegel krono mučencev. Njega je posebno sv. Ciprijan veliko preslavljal.

Enako v Rimu devet mučencev, ki so za sv. vero kri prelili in so pokopani na pokopališču svete Cecilije.

Ravno ta dan sv. Kaj Palatin, ki je bil v morje veržen in z njim 29 družih kristjanov.

V Nikomediji sv. Hadrijan mučenec z drugimi tri in dvajsetimi verniki. Vsi so pod cesarjem Dijo-klecijanom za sv. vero smert preterpeli vsled tega, ko so jim trinogi kosti polomili.

Enako usmertenje ss. Arhelaja, Cirila in Focija. Na Kersonesu (Krim) usmertenje ss. mučencev škofov: Bazilija, Evgenija, Agatodora, Kapitonida, Efrema, Nestorija in Arkadija.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Č. g. kapl. Val. Lavtar 2 gld. — Od † čast. kurata Matija Koderja po preč. g. dek. M. Eriaven s pristavkom: „Spominjajte se ga v molitvah!“ 20 gld. — Neim. 1 gld. — Čast. g. župnik Ign. Šalehar 20 gld. — Č. g. župnik J. Tavčar 3 gld. 20 kr. — Neka dobra roka 40 kr. — Č. g. ekspozit Fr. Tavčar 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Bohinja po g. L. Ravniku 24 gld. — Z Dobrove č. g. kapl. Val. Lavtar 7 gld. 24 kr. — Urša Pavšič 5 gld. — Čast. g. Anton Nemeč, kaplan v Trebnjem. 40 gld. 30 kr. — Čast. g. Alojzij Kumar, župnik na Berdu, 2 gld. 24 kr.

Za sirotišnico v Kočevji č. gg.: J. K. v Ljubljani. 5 gld. — J. Poličar, župnik v Podbrezjah. 5 gld. — Blaž Artelj, župn. v Kranjski gori. 2 gld. — Fr. Križnar, stoljni župnik v Ljubljani. 10 gld. — J. Tavčar, župn. v Lešah. 3 gld. — † J. Arko, župnik v Podlipi. 12 gld. 50 kr.

Za misijonsko hišov Kočevji č. in preč. gg.: Župnik J. Cajkar 1 gld.; dva neimenovana duhovna 6 gld.; gosp. F. Pavšal 5 gld.; duh. svetnik Smidar 2 gld.; dr. Vin. Ruth 2 gld.; dva gg. duhovna 10 gld.; kapl. A. Kukelj 5 gld.; župnik J. B. Hazzach 2 gld. 96 kr.; oo. redemptoristi 29 gld. 60 kr.; oo. trapisti 11 gld. 84 kr.

Za odpravljanje sužnjosti (Kard. Lavigerie). „Moj Jezus, usmiljenje!“ 4 gld.

Za č. oo. Trapiste v Bosni: Nekdo 30 gld., „da bi zanj molili“, in 10 gld. za 10 ss. maš.

Za družbo sv. Leopolda: Jul. Lurgar 1 gld.

Za najpotrebniši misijone: Z lga 4 gld.

Za Macedonijo: Več oseb iz Idrije za uboge dečke-semeniške 9 gld. 30 kr.

Za cerkev presv. Serca Jezusovega: Neim. 2 gld.

Za Marijanišče: Neim. 2 gld.

Za sveto deželo: Jera Križaj 5 gld.

Za razširjanje sv. vere: Čast. g. Simon Zupan, nnski katehet v Loki, 50 gld.